

Edicija
Stari majstori
Knjiga 7

PARTIZANSKA KNJIGA

Copyright © Partizanska knjiga, 2023.

Издавање ове публикације подржали су Министарство културе и информисања Републике Србије и Град Кикинда.

Urednici
Srđan Srđić
Vladimir Arsenić

Jovan Popović

Sabrane pesme

Kikinda, 2023.

Hadžija Večnosti
(1925)

Que tu viennes du ciel ou de l'enfer qu'importe,
O Beauté, monstre énorme effrayant, ingénu,
Si ton oeil, ton souris, ton pied m'ouvre la porte
D'un infini que j'aime et n'ai jamais connu!

De Satan ou de Dieu qu'importe, ange sirène,
Qu'importe si tu rends – fée aux yeux de velours,
Rythme, parfum, lueur, ô mon unique reine,
L'univers moins hideux et les instants moins lourds!

(Beaudelaire)

Večna Umetnost

To se oseća, da treba, da se mora odgovoriti na tajanstveni šapat što zapahnjuje biće, kô svemirske antene. Kô pozdrav s dalekih obala. I onda, što to nešto neprestano ponavlja u meni, nadistinskom nužnošću, da to baš ja moram reći tu reč (il' ne reč, već... ne znam...) nečuvenu, nerečenu, Jedinu, koja će potresti sva bića u času kad lica ozari osmeh saznanja, i shvatimo jedan drugog nad srušenom zavesom apsurdna stvarnosti, laži, poza, i ruke se same od sebe nađu.

I traži se... Uхватiti te lebdeće snove što minu nad ponorom duše i iščeznu. Ne! To ne sme biti staro! Kako je jadna ta blistava rečitost, koja ipak ne kazuje Ono, Jedino. I, što lepše, tim jasnije, jer je uzalud.

I traži se... I ne zna se šta je, i ne vidi se gde je, svugde? nigde? duboko u meni?

Ne zna se gde je. A ipak se oseća jasno. I zaslepljeno, obeznanjeno pred prestolom Njenim nevidljivim, biće promuca – reći bez veze iz bića obezumljenog – i onda, oseća se da se nije reklo Ono, da se ono ne da reći i da je to opet ono isto; i teškim i mučnim stranputicama Velikog Traženja, ide se, krvav, iznemogao, večnim putem hadžiluka.

Ostaje ipak, tu je – o sreće! – večno stremljenje duše ka Večnom, sveprodirni krik besmrtno čežnje: i to je Umetnost... Jedina i prava. Uvek stara, uvek nova, večna...

Večni Život

„Svedočanstvima”

Lirika! Muzika! Ekstaza!

Penušavi vali, uzavreli vali zvukova. Titranje moćno, oscilacija duše među krajnostima i jedno puno i čisto osećanje Života.

U vrtoglavici zanosnog leta, pred očima zamagljenim, s visine – nestaju zbrke, granice između Snova i Jave i Lepog i Ružnog i Dobra i Zla i Važnog i Nevažnog,

Neba i Pakla.

Pred silom čežnje se gubi tiranija Prostora, Vremena. Bol i Radost su jedno isto (o, samo da duša živi!); Fenomen i Numen već nisu problem – jer mi smo Život, a on je sav u nama.

Pred nama more, pred nama Beskraj.

Revolucije, ronac, smrad mrtvaca i trule aveti tamnice (ja ih volim), i lete u vazduh katedrale i zapaljena sela na nebu i topao miris prosute krvi (šta je – zar se plašim? Ja drhćem... al' nisam ja tome kriv... ja sam Ljubav. O, imaću snage da upijem sve to u sebe!)

Broditi suzno nasmejan kroz rumen zore, srebrne reke, osmeh maloga deteta u snu – kroz bludnice, snove devica – misa solemnis. Mlečni put, filozofski sistemi, suze žene ostavljene... Da l' nas na uglu čekaju prijatelji il' mučke ubice? Il' tamo daleko aurora borealis? U

*svakom tramvaju kao da vidim Nju gde mi maše;
iz svakog me kafe-šantana Ona zove. Pred očima
nasmijan duga suza. I Slutnja o Spasu. I ljubim Sve.*

I kao što i najprljavija bara u svetlosti zore odbija,
čisto, oblake, nebo, drveće, sav je Život pukao zanosan,
lep pred očima našim u magijskom svetlu Ekstaze.

Život koji je Poezija – Poezija Život. O, padanja,
stremljenja, ponori, visine!

Ronimo u njega u bolnoj sladostrasti, drhtimo
najčistiju jezu delirija.